

Raiskumā aizvadīts ieviņa ermoņiku spēlmaņu saiets

Aizvadītajā sestdienā, 1. augustā Raiskumā norisinājās ieviņu ermoņikām, viņu spēlmaņiem un interesentiem veltīts ikgadējais saiets, kas šogad, desmitajā reizē, pulcēja 17 spēlmaņus un 4 kapelu sastāvus.

Raiskuma Tautas namā jau no plkst. 12.00 sākās rosība, jo no malu malām sabrauca ieviņu spēlmaņi, viņu tuvinieki, draugi un atbalstītāju loks, kas pēdējo 10 gadu laikā stipri paplašinājies. Ieviņa ir grezns un skanīgs, Latvijā būvēts plēšu instruments, kurš 20. gs. pirmajā pusē tika plaši spēlēts viesībās un danču notikumos un kurš savu atdzimšanu piedzīvo tieši šobrīd.

Plkst. 13.00 norisinājās etnomuzikologa Ilmāra Pumpura sagatavotā lekcija "Ieviņas citu plēšu instrumentu saimē", kas ieskicēja plēšu instrumentu rašanās vēsturi un attīstību līdz pat mūsdienām, izskaidrojot ieviņas vietu laika nogrieznī.

Diena turpinājās Raiskuma estrādē, kur notika ieviņu spēlmaņu koncerts. Tam paralēli varēja aprunāties ar meistariem Arni Abelīti un Valteru Reiznieku, kuri bija atveduši līdzī daļu no darbarīkiem, kas nepieciešami ieviņu izgatavošanas procesā. Pasākums pulcēja rekordlielu skatītāju skaitu - aptuveni 170 cilvēku.

Koncerts bija ļoti sirsnīgs un bagātīgs, tajā viesojās īpaši viesi, kuri pievienojās ieviņu spēlmaņu saimei pirmo reizi: divpatsmitgadīgais Imants Egri, kurš pārsteidza skatītājus ar savam vecumam labu tehnisko varēšanu. Mūziķis un diriģents Normunds Ķīsis, nule kā restaurētās, unikālās deviņu balsu ieviņas mantinieks. Jāpiemin, ka šis eksemplārs ir vienīgais tāds Latvijā, jo pārējām ieviņa ermoņikām, kuras līdz šim ir dokumentētas, ir līdz sešām balsīm. Dāvis Dreiska, kurš ir svaigi restaurēta instrumenta mantinieks piektajā paaudzē, publiski apsolījās būt klāt uz nākamo saietu un kuplināt koncertu! Ceturtais īpašais pārsteigums, bija kolorītais vijolnieks Jānis Ciguzis no Priekuļiem, kurš kāpa uz skatuves kopā ar Oskaru Patjanko un Oskara dēlu Jāni, lai trijatā nospēlētu pāris seno laiku melņius. Ciguzis izvilināja smieklus un smaidus no skatītājiem, kamēr esot uz skatuves, nodeklamēja sen aizmirstus Dreslera satīriskos pantņius.

Pēc koncerta visi interesenti devās uz Auciemmuižu, jo tur bija iespēja aplūkot vēsturisku attēlu izstādi no Oskara Patjanko kolekcijas, kas ilgu gadu laikā savākti no antikvariātiem un vidzemņieku albumiem. Tam sekoja biedrības "Skaņumāja" producētās filmas pirmizrāde - vairāku gadu garumā uzņemtie video materiāli par ieviņu spēles tradīciju Latvijā ir apkopoti izzinošā un emocionālā dokumentālajā filmā "Skaņu ceļi. Ieviņa ermoņika."

Vakara turpinājumā Raiskuma estrādē notika saieta pēdējā aktivitāte - zaļumballe, kurā uzstājās četras kapelas, kuru sastāvā muzicē ieviņu ermoņiku spēlmaņi - "Ziemeļmala", "Skaņumājas muzikanti", "Brička", kā arī apvienotais ieviņu ansamblis. Pasākuma pozitīvo noskaņojumu nespēja iztraucēt vasarīgais lietuss, kas balles noslēgumā aplaistīja sakarsušos deļotājus. Dalībņieku entuziasms un atkalsatikšanās prieks apstiprina, ka regulāri saieti ir kopienas dzīvotspējai svarīgs un nepieciešams notikums.

Pasākumu organizēja biedrība "Ķekavas muzikanti" ar Valsts kultūrkapitāla fonda, biedrības "Skaņumāja", Cēsu novada kultūras pārvaldes, Pārgaujas Kultūras centra un "Cesvaines alus" atbalstu. Pateicība Kultūras menedžmenta centram "Lauska", Valmiermuižas kultūras biedrībai un Valmiermuižas alus darītavai par atbalstu izstādes izveidē.

Informāciju sagatavoja Līva Priede, biedrība "Ķekavas muzikanti"

